

TARBIJAVAIIDLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number 19-1/24-04364
Otsuse kuupäev 31.08.2024
Komisjoni koosseis Aase Sammelselg

Tarbija
Kaupleja TalMaLi OÜ (16251276)

Tarbija nõue Tarbija nõuab kauplejalt kokkulepitud tasunõuet ületava arve tühistamist.

Resolutsioon:

Komisjon otsustas:

1. avaldus rahuldada.
2. osaühingul TalMali korrigeerida tarbijale esitatud tasunõue vastavaks töövõtulepingu sõlmimisele eelnevalt tehtud siduva pakkumusega, so 1700,00 eurot, sh k/m) ja täiendavalt sõlmitud kokkulepetega (131,01 eurot + võimalikult lisanduv käibemaks).

Kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi, on neil õigus pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Kaupleja peab 30 päeva jooksul arvates otsuse ameti veebilehel avaldamise päevale järgnevast päevast teatama kirjalikult Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametile otsuse täitmisest või samas asjas maakohtusse pöördumisest, lisades ära kirja maakohtule esitatud hagiavaldusest.

Asjaolud:

Tarbija sõlmis osaühinguga TalMaLi lepingu õhk-vesi kütteseadme paigaldamiseks; paigaldatav seade oli tarbija poolt ostetud.

Tarbija väidab, et küsis erinevatelt ettevõtjatelt pakkumusi seadme paigaldamiseks nii, et kogu ehitisse paigaldatud süsteem saaks tööle ja tarbevesi ning kütteseevesi oleks ühendatud. Tarbija eeldas, et tellides pumba paigalduse nii, et kõik süsteemid töötaks, tehakse hinnapakumine ka töödele nii, et kogu süsteem töötab. Tarbija väidab, et kaupleja teadis, et pakkumus pidi sisaldama kogu töö ja kõigi vajaminevate materjalide maksumuse. Oodatav tulemus oli „vesi torudes ja küttesüsteem järgi”.

Kaupleja käis enne pakkumuse esitamist objektil, tutvus tarbija poolt soetatud asjadega, selgitas välja tarbija poolt oodatava tulemuse ja tegi pakkumuse 1 700,00 eurot. Tarbija aktsepteeris kaupleja pakkumuse. Töö käigus lepidi kokku lisatöödes, so torude isoleerimises hinnaga 54,51 eurot ja juhtmevaba termostaadi paigaldamises hinnaga 76,50 eurot.

Tarbija väidab, et tasumine pidi toimuma vastavalt vajadusele, so vastavalt töö tegemisele. Kaupleja esitas tarbijale arve ettemaksuna 466,08 eurot tasumiseks; tarbija tasus arve 17.veebruari 2024 maksekorraldusega.

Peale töö valmimist esitas kaupleja tarbijale nõude sularahas 1 162,50 euro tasumiseks, mille tarbija ka tasus. Tarbija möönab, et võlgneb kauplejale 202,43 (71,42 + 54,51 + 76,50) eurot.

Tarbija väidab, et kaupleja nõuab temalt kokku 3 410,32 euro tasumist, mis ei ole kooskõlas lepinguga.

Tarbija palub tuvastada, et kaupleja poolt esitatud nõue on põhjendamatul summas, mis ületab 1 831,01 (1 700,00 + 76,50 + 54,51) eurot. Transport, praamipiletid, kütus, majutuskohd ja teise firma tööd (va elektritööd) ja materjalid pidid olema pakutud lepingu hinnas.

Kaupleja seisukoht:

Kaupleja väidab, et tegi pakkumuse õhk-vesi soojuspumba Midea standardpaigaldusele summas 1 700,00 eurot. On loogiline, et gaasi osa tehakse eraldi ja selle eest tuleb ka eraldi arve. Seda on tarbijale telefoni teel selgitatud.

Kogu maja küttesüsteemi toimima panemine on eraldi töö, milles lepidi telefoni teel kokku eraldi hinna eest. Selleks oli vaja soetada põrandaküttetorudele põrandaküttekollektor ning juurde kuuluvad liitmikud, toitetorud kollektorile, põrandaküttele vajaminev tsirkulatsioonipump ja teha lisatöid. Telefoni teel sai kokku lepitud, et vaatame jooksvalt, mis kulub materjalile ja palju läheb töötunde sellele ning maksmine toimub vastavalt olukorrale. Tarbijale esitatud lisaarve sisaldas Tiir AS-st ostetud materjali, transporti ja lisatöid.

Tarbija ei ole teinud tööle mingeid etteheiteid. Tarbija soovib olukorda, kus teenus ja materjalid on saadud, kuid tasu on osaliselt maksmata.

Komisjoni põhjendus:

Komisjon lahendab vaidluse poolte esitatud ja sekretariaadi kogutud teabe ja tõendite alusel (TKS § 51 lg 1).

Võlaõigusseaduse (VÕS) § 3 p 1 järgi tekib võlasuhe muu hulgas lepingust. VÕS § 8 lg 1 ja § 9 järgi võtavad lepingupooled teineteise suhtes kokkulepitud sisuga kohustusi. Poolte selgituste järgi on kõnealusel õigussuhtel töövõtulepingu iseloom.

VÕS § 635 järgi kohustub töövõtja töövõtulepinguga valmistama või muutma asja või saavutama teenuse osutamisega muu kokkulepitud tulemuse (töö), teine isik (tellija) aga maksuma selle eest

kokkulepitud tasu.

Pooled vaidlevad lepingu sisu üle. Tarbija väidab, et tellis kauplejalt õhk-vesi-soojuspumba paigaldamise ja selle ühendamise elamu kütte- ja tarbeveega, millele kaupleja vastas pakkumusega 1 700,00 eurot, milles sisaldub kogu töö ja kogu eesmärgi saavutamiseks vajalik materjal. Elektriку tellimine ja selle töö eest tasumine jäi tarbija ülesandeks. Kaupleja väidab, et pakkumus oli tehtud õhk-vesi-soojuspumba standardpaigaldusele. Pakutud hinnas ei sisaldunud kogu maja küttesüsteemi toimima panemine, milles lepidi kokku eraldi.

Tarbija tunnistas lisatööde ja materjalide kulu kokkulepet vaid juhtmevaba termostaadi soetamiseks ja paigaldamiseks (76,50 eurot) ning torude isoleerimises (54,51 eurot). Kõik muu pidi sisalduma esialgse pakkumuse hinnas.

Komisjon selgitab, et teenust pakkuv ettevõtja peab tegema tarbijale selgel ja arusaadaval viisil teatavaks lepingu esemeks oleva töö või teenuse põhiomadused.

Komisjon juhib kaupleja tähelepanu TKS §-dele 3 ja 4, mille järgi on tarbijal õigus saada pakutavate kaupade ja teenuste kohta vajalikku ja tõest teavet teadliku valiku tegemiseks ning õigeaegset teavet kauba või teenusega seotud riskide kohta; samuti õigus saada pakutava kauba või teenuse kohta ohutuse, samuti tervise, vara ja majandushuvide kaitse seisukohalt vajalikku teavet. Kaupleja ja tootja on kohustatud andma tarbijale enne kauba omandamist või teenuse kasutamist teavet kauba või teenuse omaduste ja kasutamistingimuste ning kauba omandamiseks või teenuse kasutamiseks sõlmitava lepingu kohta ulatuses ja korras, mis vastab võlaõigusseaduses või muus seaduses sätestatud lepingueelse teabe andmise kohustusele ja käesolevas seaduses nimetatud tingimustele. Tarbijakaitseseaduse § 8 lg 1 järgi tuleb tarbijale avaldada pakutava teenuse lõpphind kas kindla summana või siis komponentidena, mille alusel on tarbijal võimalik lõpphinda piisava täpsusega arvutada.

VÕS § 14' järgi peab tarbijaga lepingueelseid läbirääkimisi pidav või muul viisil lepingu sõlmimist ettevalmistav ettevõtja tegema tarbijale enne lepingu sõlmimist või selleks tarbija poolt siduva pakkumise tegemist selgel ja tarbijale arusaadaval viisil teatavaks teabe, mis ei ole lepingu konteksti arvestades niigi selge, sh lepingu esemeks oleva asja, teenuse või muu soorituse põhiomadused lepingu esemele ja teabe esitamise viisile kohases ulatuses; lepingu eseme kasutamise tingimused. Seaduses sätestatud tarbija kahjuks kõrvalekalduv kokkulepe on tühine.

Komisjoni hinnangul ei ole kaupleja enne lepingu sõlmimist täitnud seaduses nõutavat selgitamiskohustust, millest tulenevalt ei ole kaupleja õigustatud heitma tarbijale ette nende asjaoludega arvestamata jätmist, millest teadmist ei saa tarbijalt nõuda. Selgitamiskohustuse täitmata jätmisest tulenevad riskid tuleb jätta kaupleja kanda.

Komisjon nõustub tarbijaga selles, et väide „standardpaigaldus” ei ole selgituskohustuse täitmiseks piisav; liiatigi ei ole enne pakkumuse tegemist kaupleja selliselt töö sisu määratlenud. Poolte vahelise sõnumivahetuse käigus pidi kaupleja ära tundma tarbija poolt oodatava lepingu eesmärgi (või siis seda täpsustama) ja sellele pakkumusega vastama (või siis vastamata jätma).

Komisjonile esitatud tõendite järgi on pooled pidanud läbirääkimisi tarbija tellimuse üle 6.-9.veebruarini 2024, mille kestel on tarbija andnud kaupleja poolt nõutava teabe ja selgitused. Kaupleja ei ole kummutanud tarbija väiteid selles, et kaupleja käis objekti üle vaatamas ning oli

enne pakkumuse tegemist teadlik nii objekti olukorrast kui ka juba soetatud seadmete ja tarvikute olemasolust. Kauplejale ei saanud olla teadmata transpordi ja majutusega seonduvate kulutuste tekkimine.

Kaupleja teatas 9.veebruari 2024 sõnumiga tarbijale, et töö hind on 1 700,00 eurot, milles sisaldub nii materjali kui ka töö maksumus. Kaupleja ei ole pakkumuses lisanduvale käibemaksule viidanud. Seega lähtub komisjon eeldusest, et tegemist oli siduva pakkumusega VÕS § 639 lg 1 tähenduses. Vaidlust ei ole selles, et tarbija aktsepteeris kaupleva pakkumuse.

Komisjon selgitab kauplevale, et siduva hinnapakumusega lepingu sõlmimise korral on tasu kokkulepe lõplik ning kaupleva puudub õigus nõuda täiendavat tasu sõltumata töö tegelikust mahust või kulukusest. Erandina võib töövõtja nõuda siduvat eelarvet ületavat hinda vaid juhul, kui muutusid eelarve koostamise aluseks olnud asjaolud.

Kõnealusel juhul ei ole kaupleva esile toonud pakkumuse aluseks olnud asjaolude muutumist; seega kannab lepingu täitmisel tööde mahu suurenemise ja/või materjalide hinna kallinemise riisikot kaupleva. Kaupleja arusaam selles, et tarbija peaks aru saama ja tõendama, et kaupleva poolt pakutud hinnaga on töö tegemine võimalik, ei ole õige. Nii nagu kaupleva on õigus kalkuleerida töö hinda (sh arvestades võimalikke riske) on tarbijal õigus aktsepteerida odavaimat pakkumust. Komisjonile ei ole esitatud tõendeid, millest saaks järeldada, et tarbija püüab töövõtja arvel alusetult rikastuda.

Eelnevast ei saa iseenesest järeldada, et kaupleva puudub õigus teha tarbijale ettepanekut lepingu muutmiseks (hinna korrigeerimiseks). Kaupleja väidab, et on suulistes vestlustes seda ka teinud; tarbija kinnitab kaupleva väiteid täiendavates kulutustes kokkuleppimises üksnes osaliselt.

Tarbija on kinnitanud, et kokkulepe sõlmiti vaid juhtmevaba termostaadi maksumuse ja torustiku soojustamiseks vajaliku materjali (76,50 + 54,51 eurot) hüvitamises, millises osas on kaupleva täiendav tasunõue tarbija vastu. Arvestades poolte selgitusi ja arvel nr 1001 kajastatud TECH Toa juhtmevaba termostaadi EU-290V2 maksumust (76,50), on komisjonil alust arvata, et tarbija nimetatud materjalide hind on näidatud ilma käibemaksuta. Muus osas lepingu muutmise või täiendamise kokkuleppe sõlmimist ei ole kaupleva tõendanud.

Eelnevat kokku võttes leiab komisjon, et tarbija nõue on põhjendatud ja tuleb rahuldada. Kaupleva tuleb korrigeerida tarbijale esitatud tasunõuet vastavaks lepingu pakkumusele (1 700,00 eurot, s/h käibemaks) ja täiendavatele kokkulepetele (131,01) arvestades seejuures võimalikult lisanduva käibemaksuga.

Komisjon peab vajalikuks juhtida tarbija tähelepanu VÕS §-le 76 lg 1, mille järgi tuleb kohustus täita vastavalt lepingule ja seadusele. Komisjonile jääb arusaamatuks, millisel põhjusel ei ole tarbija täitnud kaupleva ees kohustust, mille olemasolu ja täitmata jätmise üle vaidlust ei ole ($202,43 = 71,42 + 54,51 + 76,50$).

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohusse.

Aase Sammelselg

/allkirjastatud digitaalselt/